

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

О.А. Кузнецова

28 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ, ПСИХОТЕРАПІЯ,
ПСИХОКОРЕКЦІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ТРЕНІНГОВОЇ РОБОТИ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма Психологія

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Литвиненко Ірина Сергіївна, доцент кафедри психології та соціальних наук, кандидат психологічних наук, _____ (Литвиненко І.С.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальних наук

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Савенкова І.І.)

«28» серпня 2020 р.

Анотація

Психологічне консультування — сфера практичної професійної діяльності психолога, пов'язана з наданням допомоги потребуючим її людям у вигляді порад, рекомендацій щодо вирішення життєвих психологічних проблем. Такі рекомендації клієнт отримує на основі особистого спілкування з ним психолога-консультанта як підсумок аналізу проблеми, вивчення того, як вона виникла в житті клієнта.

В психологічному консультуванні психолог працює з людьми, які відчують труднощі в повсякденному житті. Спектр проблем справді широкий: труднощі на роботі (незадоволеність роботою, конфлікти з колегами і керівниками, можливість звільнення), невлаштованість особистого життя і негаразди в сім'ї, погана успішність у школі, брак впевненості в собі та самоповаги, болісні вагання в прийнятті рішень, труднощі у встановленні міжособистісних відносин тощо.

Психологічне консультування прийнято розглядати як одну з трьох можливих спеціалізацій психолога-практика, поруч із діагностикою та корекцією.

Ключові слова

Психологія, консультування, особистість, психіка, група, взаємодія, тренінг, консультант, діагностика, корекція.

Annotation

Psychological counseling - a field of practical professional activity of a psychologist, associated with providing assistance to people in need in the form of advice, recommendations for solving life's psychological problems. Such recommendations the client receives on the basis of personal communication with the psychologist-consultant as a result of the analysis of a problem, studying of how it arose in a life of the client.

In psychological counseling, the psychologist works with people who have difficulties in everyday life. The range of problems is really wide: difficulties at work (dissatisfaction with work, conflicts with colleagues and managers, the possibility of dismissal), dissatisfaction with personal life and family troubles, poor school performance, lack of self-confidence and self-esteem, painful hesitations in decision-making, difficulties in establishing interpersonal relationships, etc.

Psychological counseling is considered as one of the three possible specializations of the psychologist-practitioner, along with diagnosis and correction.

Keywords

Psychology, counseling, personality, psyche, group, interaction, training, consultant, diagnosis, correction.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – скласти картографію одного з сучасних методів (видів) психотерапії	Спеціальність: Психологія	<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	
Загальна кількість годин – 150		<i>Семестр</i>	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>	
		12	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		38	
		<i>Лабораторні</i>	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		-	
		<i>Самостійна робота</i>	
		100	
		Вид контролю: залік	

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 50 год. – аудиторні заняття, 100 год.– самостійна робота 25%-75%

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – скласти картографію одного з сучасних методів (видів) психотерапії	Спеціальність: Психологія	<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	
Загальна кількість годин – 150		<i>Семестр</i>	
		1-й	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>	
		6	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		8	
		<i>Лабораторні</i>	
			-
		<i>Самостійна робота</i>	
136			
Вид контролю: залік			

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 14 год. – аудиторні заняття, 136 год.– самостійна робота 7% - 93%

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: ознайомити студентів з основними сучасними напрямками психотерапії та психокорекції, принципами та методами сучасної психотерапевтичної роботи; висвітлити показання і обмеження для здійснення психотерапії, визначити відмінності між медичною та психологічною моделями психотерапії; надати знання щодо основних механізмів терапевтичного впливу; сформулювати уявлення в галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення психотерапії, психологічних понять і категорій, їх взаємозв'язку та взаєморозвитку; ознайомити студентів з етичним кодексом психотерапевта; визначити чинники, що впливають на ефективність психотерапевтичного процесу.

Завдання курсу:

- сформулювати в студентів уявлення про сутність та основну проблематику психотерапії як окремого виду психологічної практики, а також про її місце і роль в сучасній психологічній практиці;
- навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.;
- сформулювати уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції, супервізії;
- правильно оцінювати проблематику клієнта й визначати рекомендований у конкретному випадку метод терапії;
- застосовувати окремі психотерапевтичні вправи та методики.

Передумови для вивчення дисципліни: загальна психологія, вікова психологія, психологічне консультування, психологія тренінгової роботи.

Навчальна дисципліна складається з 5-и кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

2. Інформаційний обсяг дисципліни.

Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання. Зв'язок психотерапії з іншими науками. Функції, цілі та завдання психотерапії. Моделі, сфери застосування та види психотерапії. Історія розвитку сучасних психотерапевтичних напрямів.

Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта. Принципи психотерапії. Правова регламентація діяльності психолога, який займається психотерапією. Етичні вимоги до психотерапевта, які функціонують в Україні та за кордоном.

Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Фази і етапи психотерапії. Показання і протипоказання до психотерапії. Загальні фактори ефективності психотерапії. Класифікації методів і форм психотерапії. Еклектика в психотерапії. Інтердисциплінарний характер психотерапії.

Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування. Галузі застосування психологічного консультування та корекції.

Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції. Психологічне консультування, психологічна корекція й психотерапія. Принципи психологічного консультування.

Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії. Загальні правила й установки консультанта. Задачі й цілі психологічного консультування. Поняття про невербальну комунікацію. Класифікація невербальних засобів спілкування. Вербальні засоби спілкування. Види та голосові характеристики мови.

Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання. Методи психотерапії та їх класифікація. Види психотерапії. Техніки психотерапії. Методи психотерапевтичного втручання. Етапи психотерапевтичного втручання.

Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Основні етапи психотерапії. Класифікації методів і форм психотерапії. Перенос і контрперенос. Прогноз у психотерапії. Оцінка ефективності психотерапії. Основні вимоги до психотерапевта. Професійно значущі якості психотерапевта. Власний досвід. Кваліфікованість.

Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Класифікація методів психотерапії за Олександрович. Психотерапевтичне переконання. Навіювання та його класифікація.

Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість. Психотерапевтичний тренінг. Соціально-психологічний тренінг (СПТ). Організаційний тренінг. Принципи проведення тренінгу. Організаційні умови проведення тренінгу.

Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи. Зміст, процес і метод у тренінгу. Тренінг: форми та методи. Способи формування групи. Структура тренінгового заняття.

Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання. Загальні теоретичні і методичні основи проведення тренінгу. Практика психологічного тренінгу. Програма тренінгу особистісного зростання.

Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги. Короткострокова терапія одна з форм гіпнозу. Технічне обладнання. Основні теми тренінгу. Переваги тренінгу.

Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги. Різновиди корпоративних тренінгів. Корпоративні та відкриті тренінги. Тренінги з підбору та розвитку персонала. Тренінги з комунікації. Тренінги з корпоративної стратегії та культури компанії.

Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності. Кооперативна рефлексія. Комунікативна рефлексія. Особистісна рефлексія. Інтелектуальна рефлексія.

Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога. Базові цінності супервізії. Етичні і юридичні принципи супервізії. Значення супервізії у підготовці соціальних працівників. Функції та типи супервізії.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії

Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання. Зв'язок психотерапії з іншими науками. Функції, цілі та завдання психотерапії. Моделі, сфери застосування та види психотерапії. Історія розвитку сучасних психотерапевтичних напрямів.

Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта. Принципи психотерапії. Правова регламентація діяльності психолога, який займається психотерапією. Етичні вимоги до психотерапевта, які функціонують в Україні та за кордоном.

Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Фази і етапи психотерапії. Показання і протипоказання до психотерапії. Загальні фактори ефективності психотерапії. Класифікації методів і форм психотерапії. Еклектика в психотерапії. Інтердисциплінарний характер психотерапії.

Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування

Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування. Галузі застосування психологічного консультування та корекції.

Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції. Психологічне консультування, психологічна корекція й психотерапія. Принципи психологічного консультування.

Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії. Загальні правила й установки консультанта. Задачі й цілі психологічного консультування. Поняття про невербальну комунікацію. Класифікація невербальних засобів спілкування. Вербальні засоби спілкування. Види та голосові характеристики мови.

Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес

Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання. Методи психотерапії та їх класифікація. Види психотерапії. Техніки психотерапії. Методи психотерапевтичного втручання. Етапи психотерапевтичного втручання.

Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Основні етапи психотерапії. Класифікації методів і форм психотерапії. Перенос і контрперенос. Прогноз у психотерапії. Оцінка ефективності психотерапії. Основні вимоги до психотерапевта. Професійно значущі якості психотерапевта. Власний досвід. Кваліфікованість.

Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу. Класифікація методів психотерапії за Олександрович. Психотерапевтичне переконання. Навіювання та його класифікація.

Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання

Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість. Психотерапевтичний тренінг. Соціально-

психологічний тренінг (СПТ). Організаційний тренінг. Принципи проведення тренінгу. Організаційні умови проведення тренінгу.

Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи. Зміст, процес і метод у тренінгу. Тренінг: форми та методи. Способи формування групи. Структура тренінгового заняття.

Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання. Загальні теоретичні і методичні основи проведення тренінгу. Практика психологічного тренінгу. Програма тренінгу особистісного зростання.

Кредит 5. Тематичні тренінги

Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги. Короткострокова терапія одна з форм гіпнозу. Технічне обладнання. Основні теми тренінгу. Переваги тренінгу.

Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги. Різновиди корпоративних тренінгів. Корпоративні та відкриті тренінги. Тренінги з підбору та розвитку персоналу. Тренінги з комунікації. Тренінги з корпоративної стратегії та культури компанії.

Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності. Кооперативна рефлексія. Комунікативна рефлексія. Особистісна рефлексія. Інтелектуальна рефлексія.

Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога. Базові цінності супервізії. Етичні і юридичні принципи супервізії. Значення супервізії у підготовці соціальних працівників. Функції та типи супервізії.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		го	л	П	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>						
Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	14	2	2			10
Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	4	2	2			
Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	12		2			10
Разом	30	4	6			20
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>						
Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	4	2	2			
Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	14		4			10
Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	12		2			10
Разом	30	2	8			20
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>						
Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	14	2	2			10
Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	4		2			2
Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	12		2			10
Разом	30	2	6			20
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>						

Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	12		4			8
Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	12	2	2			8
Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	6		2			4
Разом	30	2	8			20
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>						
Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	8		2			6
Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	8	2	2			4
Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	6		2			4
Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	8		4			4
Разом	30	2	10			18
Усього годин:	150	12	38			100

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усьо го	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>						
Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	10		2			8
Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	10	2				8
Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	10					10
Разом	30	2	2			26
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>						
Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	10					10
Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	10		2			8
Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	10					10
Разом	30	0	2			28
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>						
Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	10	2				8
Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	10					10
Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	10					10
Разом	30	2	0			28
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>						
Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	8		2			6
Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги.	12	2				10

Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи					
Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	10				10
Разом	30	2	2		26
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>					
Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	8				8
Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	8				8
Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	8		2		6
Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення.Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	6				6
Разом	30	0	2		28
Усього годин:	150	6	8		136

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>		
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	2
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>		
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	2
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>		
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>		
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	
11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	2
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>		
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	2
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення.Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	
Разом:		12

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>		
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	2
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>		
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>		
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>		
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	
11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	2
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>		
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	
Разом:		6

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>		
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	2
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	2
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>		
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	2
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та	4

	процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	2
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>		
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	2
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	2
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>		
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	4
11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	2
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	2
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>		
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	2
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	2
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	2
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	4
Разом:		38

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>		
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	2
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>		
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	2
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>		
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>		
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	2

11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	
	<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>	
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	2
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення.Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	
	Разом:	8

**6. Самостійна робота
Денна форма навчання**

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>	
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	10
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	10
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	10
	<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>	
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	10
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	10
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	10
	<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>	
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	10
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	2
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	10
	<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>	
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	8
11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	8
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	10
	<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>	
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	4
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	6
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	4
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення.Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	4
	Разом:	100

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи психотерапії</i>		
1	Тема 1. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	8
2	Тема 2. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	8
3	Тема 3. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу	10
<i>Кредит 2. Теоретичні засади психологічного консультування/ Структура і техніки психологічного консультування</i>		
4	Тема 4. Мета і завдання психологічного консультування/ Теорії особистості і практика консультування.	10
5	Тема 5. Напрямки психологічного консультування/ Основні суттєві та процедурні відмінності психологічного консультування від психотерапії і психокорекції	8
6	Тема 6. Структура процесу психологічного консультування/ Вербальні і невербальні техніки взаємодії	10
<i>Кредит 3. Планування процесу консультування/ Консультативний процес</i>		
7	Тема 7. Вступ до психотерапії. Основні моделі психотерапевтичного втручання	8
8	Тема 8. Сутність сучасного розуміння психотерапевтичного впливу. Стандарти та етичні норми роботи психотерапевта	10
9	Тема 9. Психотерапевтична взаємодія: засоби і механізми психотерапевтичного впливу.	10
<i>Кредит 4. Тренінг як унікальна система психологічного конструювання</i>		
10	Тема 10. Специфіка тренінгових занять, технологія їх проведення. Різновиди тренінгів, їх особливості та механізми впливу на особистість	6
11	Тема 11. Структура тренінгових програм: основні вимоги. Сучасні методи та прийоми тренінгової роботи	10
12	Тема 12. Практикум: тренінг особистісного зростання	10
<i>Кредит 5. Тематичні тренінги</i>		
13	Тема 13. Короткострокові та довгострокові тренінги	8
14	Тема 14. Тренінги на замовлення. Корпоративні тренінги	8
15	Тема 15. Практикум: тренінг рефлексивності	6
16	Тема 16. Супервізія: завдання, методика проведення. Критерії ефективності тренінгової діяльності психолога	6
Разом:		136

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів:

I – підготовка та захист контрольної роботи (ЗФН);

II – скласти картографію одного з сучасних методів (видів) психотерапії (ДФН).

Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється дуже добре - студент демонструє повні знання навчального матеріалу, допускає незначні пропуски матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює правильні відповіді;

Студенту виставляється добре – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

Студенту виставляється достатньо – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється задовільно – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 крд.

Поточне тестування та самостійна робота								КР	Накопичувальні бали/Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	500/100*
30	30	30	30	30	30	30	30		
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
30	30	30	30	30	30	30	30		

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; семінари-дискусії, інтерактивні заняття з використанням інтернет-технологій, розв'язування задач на основі психотерапевтичних випадків, презентації, герменевтичний аналіз, ділові ігри, психотерапевтичні вправи й

техніки, ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Рекомендована література

Базова

1. Айви А.Е., Айви М.Е., Саймек-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и практики. – М., 2014. – 487 с.
2. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – М.: Независимая фирма «Класс», 2015. – 336 с.
3. Бурлачук Л.Ф. Основы психотерапии. – К., 2015.
4. Бурно М.Е. Практическое руководство по терапии творческим самовыражением. – М.: Академический проект. – 2016. – 648 с.
5. Бурно М.Е. Клиническая психотерапия. – М., 2014. 5. Бэндлер Р., Гриндер Д., Сатир В. Семейная терапия. – Воронеж: НПО «Модэк», 2014. – 128 с.
6. Горностай П.П., Васьковская С.В. Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход. – К.: Наукова думка, 2014. – 128 с.
7. Зейгарник Б.В. Патопсихология. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 2017. – 238 с.
8. Калина Н.Ф. Основы психотерапии. – ”Ваклер”, 2015.
9. Карвасарский Б.Д. Групповая психотерапия. – М., 2015.
10. Карвасарский Б.Д. Психотерапевтическая энциклопедия. – СПб, 2016.
11. Карвасарский Б.Д. Учебник психотерапии. – СПб., 2014.
12. Клименко В.В. Психологические тесты таланта. – Харьков: Фолио, 2016. – 416 с.
13. Кривоніс Т.Г. Основи особистісної психотерапії. Навчально-методичний посібник. – К.: Видавничий дім „Слово”, 2018. – 192 с.
14. Кондрашенко В. Общая психотерапия. – Минск., 2015.
15. Кузікова, С. Б. Основи психокорекції [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. Б. Кузікова. – К. : Академвидав, 2018. – 320 с. Мак Маллин Практикум по когнитивной терапии. – СПб., 2015.
16. Мамайчук, І. І. Діти з розладами поведінки: психологічна допомога [Текст] / І. І. Мамайчук, М. І. Смирнова. – К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2018. – 120 с. Мортон Ч. Техники детской психотерапии. – СПб.: Питер, 2017 – 256 с.
17. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. – М.: Изд-во Апрель- пресс, ЭКСМО-ПРЕСС, 2016. – 256 с.
18. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования. – СПб.: Изд-во «Питер», 2014. – 464 с.
19. Овчарова Р.В. Технологии практического психолога образования. – М.: ТЦ «Сфера», 2014. – 448 с.
20. Осипова А.А. Общая психокоррекция. – М.: ТЦ «Сфера», 2014. – 512 с.
21. Пезешкиан Н. Торговец и попугай. Восточные истории и психотерапия. – М., 2014.
22. Перлз Ф. Гештальт-семинары: Гештальт-терапия дословно. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2016. – 325 с.
23. Петровская Л.А. Теоретические и методические проблемы социально- психологического тренинга. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 2017. – 168 с.
24. Психологічне консультування. Хрестоматія / Упор. І.В.Кошова, Н.Ф.Литовченко, І.М. Наказна. – Ніжин: «Міланік», 2017. – 623 с.
25. Психотерапевтичний прктикум. Випуск І. Класичний психоаналіз / Редактор- упорядник З.С.Карпенко. – Івано-Франківськ, 2017. – 60 с.
26. Роджерс К. Взгляд на психотерапию: Становление человека. _ М., 2015. – с. 27. Роджерс К. Клиент-центрированная психотерапия. - АП., 2015.
27. Роджерс К. О групповой психотерапии. – М.: «Гиль-Эстель», 2014. – 224 с.
28. Рудестам К. Групповая психотерапия. – СПб., 2016.
29. Сапогова Е.Е. Практикум по консультативной психологии. – М.: «Академия», 2015. – 352 с.

30. Сахакиан У.С. Техники консультирования и психотерапии. Тексты. – М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2014. – 624 с.
31. Семейная психотерапия. Хрестоматия / Составители: Эйдемиллер Э.Г., Александрова Н.В., Юстицкис В. – СПб.: Питер. 2014. – 512 с.
32. Спиваковская А.С. Психотерапия: игра, детство, семья. Том 2. – М.: ООО Апрель-Пресс, ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2014. – 464 с.
33. Теорія і технології застосування сучасних підходів до психотерапії і вітчизняних соціокультурних умовах [Текст] : монографія / за ред. З.Г. Кісарчук. – К. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 268 с.
34. Фрейд З. Основные принципы психоанализа. – М.: Рефл-бук, К.: Ваклер, 2016. – 284 с.
35. Хейли Д., Эриксон М. Стратегии семейной терапии. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2015. – 448 с.
36. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. – Навч. Посібник. Модульно-рейтинговий курс. – К.: «Професіонал», 2017. – 544 с.
37. Черников А.В. Системная семейная терапия: Интегративная модель диагностики. – М.: Независимая фирма «Класс», 2015. – 208 с.
38. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкис В. Психология и психотерапия семьи. – СПб.: Изд-во «Питер», 2015. – 656 с.
39. Эллис А. Практика рационально-эмотивной поведенческой терапии. – СПб., 2016.
40. Ялом И. Психотерапевтические истории. – М.: Изд-во ЭКСМО, 2016. – 960 с.

Допоміжна

1. Аммон .Психосоматическая терапия. – СПб., 2014.
2. Ассаджоли Р. Психосинтез. – АП., 2015.
3. Гнездилов. Психология и психотерапия потерь. – СПб., 2016.
4. Гроф С. Области человеческого бессознательного. – М., 2015.
5. Калина И.Ф. Речевое общение в психотерапии. – Симферополь, 2016.
6. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. – М.: Академический проект, 2015. – 239 с.
7. Кэджусон. Практикум по игровой терапии. – СПб., 2014.
8. Рожнов В.Е. Руководство по психотерапии. – Ташкент, 2019.
9. Сандлер Дж. Пациент и психоаналитик. – М., 2014.
10. Смит. Тренинг прогнозирования поведения. – СПб., 2015.
11. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М.: Прогресс, 2015.
12. Яценко Т.С. Психологічні основи групової психотерапії. – К. 2016. фирма «Класс», 2017. – 176 с.

11. Інформаційні ресурси

Адреси бібліотек:

1. Бібліотека філософських, психологічних, релігієзнавчих дисциплін – Шевченка 57, 5 поверх Гуманітарного корпусу, філософський факультет. Інтернет ресурси:
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
3. <http://hklib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
4. <http://www.koob.ru/> – електронна бібліотека «Куб».
5. <http://pro.fpko.ru/post-name/286/> – федерація психологів-консультантів онлайн.
6. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».
7. <http://www.psyh.ru/rubric/> – портал популярно-наукової психології.
8. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/opis.php3> – наукова бібліотека імені М.М. Максимовича Національного університету ім. Т.Г. Шевченка.
9. <http://psychlib.ru>.